

Van harde speelplaats naar groene oase

TEKST
VEERLE DERAIVE
EN ANNELIES ROELANDT
FOTO
CAROLINE BOUDRY

‘Buitenspelen vinden we in onze buitenschoolse opvang héél belangrijk’, zegt kinderbegeleider Sonja Van Nuffel. ‘Kinderen kunnen hun eigen plek vinden en zichzelf zijn.’ Veel natuurlijke elementen en een gevarieerd aanbod zijn daarbij essentieel.

‘Toen we met onze buitenschoolse opvang vier jaar geleden moesten verhuizen van een herenhuis met een grote en avontuurlijke tuin naar een locatie in een voormalig schoolgebouw waren we niet erg gelukkig’, zegt Sonja. ‘Want deze locatie had enkel een verharde speelplaats en dat paste helemaal niet in onze visie. Kinderen hebben ruimte, groen, beweging en voldoende mogelijkheden nodig voor avontuurlijk spel.’

Samen werkt

Dus staken ze de koppen bij elkaar om die buitenruimte om te toveren naar een boeiende én natuur-

lijke speelplek. Het team betrok daarbij ook de kinderen van de opvang. Zij weten als geen ander wat er zeker niet mag ontbreken. ‘We vroegen hun welke buitenspeelhoeken ze zeker wilden behouden’, vertelt Sonja. Zo benoemden alle kinderen hun favoriete plekken. Als je dan doorvraagt, kom je veel te weten over hun speelvoorkeuren. Ook de begeleiders maakten een overzicht van hun geliefkoosde plekken.

Op de verlanglijst: veel groen, klimmen, glijden, voetballen, verstopplekjes, niveauverschillen, zand, fietsen ... Een collega tekende de plannen, en samen met de technische dienst van de stad keken ze wat

haalbaar en veilig was en welke materialen ze zouden gebruiken. Sommige onderdelen waren vrij goedkoop te realiseren, zoals de boomschijven voor het amfitheater, de wilgenhut voor de buitenkeuken en de wilgenboog als ingang. Omdat de nieuwe locatie kleiner is, was een groot vlak terrein voor voetbal of voor een groot actief spel geen optie meer. Wel bleef een deel verhard, zodat kinderen er met go-carts en fietsen kunnen rijden. Dat was hun uitdrukkelijke vraag.

Groene hoeken en kanten

Zo ravotten de kinderen vandaag in een groene oase met heuvels, wilgenhutten, een zandbak, een speeltuig in hout en een amfitheater in het midden van de stenen vlakke. De moestuin met klein fruit, kruiden en een kerselaar is een topper. 'Daar genieten de kinderen van als ze in de zomer de aardbeien recht van de plant in hun mond kunnen stoppen. De kerselaar zal nog wat jaren moeten groeien voor we daar met z'n allen van kunnen genieten', zegt Sonja. De planten zorgen ook voor schaduw en verstopplekken. Dat appreciëren vooral de jongste kinderen als het wat te druk wordt. 'Er zijn minder conflicten als elk kind voldoende ruimte heeft en een favoriete speelhoek kan opzoeken.'

Ook de buitenkeuken en de zandbak zijn toppers. Ze nodigen kinderen uit om te kliederen met modder, te creëren, te fantaseren en het dagelijks leven te imiteren in hun spel. In de zandbak maken kinderen hele constructies, zoals een knikkerbaan. Als begeleider kan je daar met eenvoudige materialen boeiende spelimpulsen geven.

Steeds weer nieuw spel

'In de winter wordt de zandbak door de regen vaak een waterbak', vertelt Sonja. 'Dat is geen probleem. We benutten elke kans om ander en boeiend spel te initiëren. Zo hebben we deze winter gevist in onze zandbak of de badeendjes op onze vijver gezet. Pret verzekerd!'

Het amfitheater met boomschijven en muurtjes is specifiek gecreëerd voor voorstellingen of vertellingen. 'Maar de kinderen gebruiken de schijven ook als stapstenen of picknicktafel. Andere kinderen keren de schijven om op zoek naar kriebeldiertjes. Als speelplekken meerdere functies hebben en krijgen, wordt het pas echt genieten.' Het grote

'In de buitenruimte kan je meer meespelen'

afdak in de buitenruimte geeft schaduw en maakt de drempel om ook bij regenweer buiten te spelen veel kleiner. Wat je binnen doet, kan immers ook buiten. Zo vind je onder het afdak een kickertafel, picknickbanken om te eten en te knutselen, een slingertouw en een boksbal.

Veel vrijheid en goede afspraken

Het buitenspeelgoed is verzameld op een groot rek onder het afdak. Zo kunnen de kinderen uit een rijk aanbod kiezen. Dat verhoogt het spelplezier en zorgt voor extra uitdaging. 'We maken daarover duidelijke afspraken', vertelt Sonja. 'Sommige dingen mogen de kinderen er gewoon zelf uitnemen. Voor de boxen met hockeysticks, inlineskates of voor het onderzoeksmateriaal met lopen moeten ze de begeleider aanspreken.' Om de veiligheid te garanderen, kijkt een collega regelmatig de materialen na. 'Gebreken schrijven we in een boek en bespreken we in team. Wat moet hersteld worden? Wanneer onderhouden we welk stuk van de tuin? Maar ook: wat kunnen we nog verbeteren? De buitenruimte is nooit af. Door mee te spelen en de kinderen te observeren, zien we wat werkt en wat nodig is. Zo zijn er nu extra buitentafels om te picknicken met de kleuters en omdat de voetballers een groot plein missen, hebben we nu een minivoetbalhoek én trekken we naar andere pleinen in de buurt.'

Sonja besluit: 'Als begeleider is je werk avontuurlijker in zo'n buitenruimte. Je kan meer meespelen en spelimpulsen geven. Elke plek en hoek zet aan tot ander spel. Doordat de kinderen zich kunnen uitleven in het grote aanbod is er ook meer rust.' 🐦

Met dank aan Sonja Van Nuffel, begeleiders en kinderen van IBO Baasrode De Speelvogels.